

Fåglarna i Svalövs kommun 2021

Johan Gustafsson text och foto

Så var det dags att sammanfatta ännu ett fågelår i Svalövs kommun. Rapporten bygger på det som finns inrapporterat i Artportalen och jag vill uppmana er alla att rapportera det ni ser. Ju mer som kommer in i denna databas ju bättre blir årsrapporten och inga arter är oviktiga, ibland är det tvärtom så att det är där vi ser tydligast förändringar. 179 arter har rapporterats i Artportalen under året, vilket är 10 mindre än förra årets rekord.

En ny art konstaterades för kommunen nämligen fjällgås. Därmed har 251 arter setts i kommunen.

Ibland är det nästan lika intressant med det som inte händer och inte ses.

2020 var ett uggle-år utan motstycke vilket triggades av det stora antalet gnagare. Ugglor och andra rovdjur har en förmåga att förutse smågnagartillgången och styr kullstorlekarna efter detta. I år är det ont om uggle-rapporter och egentligen bara kattuggla som tycks ha häckat. Anmärkningsvärt är att det helt saknas rapporter om hornuggla

Riktigt stora flockar av gäss, dvs mer än några tusen, saknas under året. Av sädgås var det endast få individer och fynd.

Vissa arter saknas i listan för året t ex har inte någon säkert bestämd stäpphök setts och inga rapporter finns om ropande kornknarrar i sommarnätterna. En stor besvikelse för många av oss var att inga småfläckiga sumphöns hördes vid Bokholmen i år. Efter de två senaste årens rekordartade uppträdande hoppades vi ju att den nu skulle vara etablerad och återkommande.

Under hösten kunde man konstatera att tallbitarna var på gång med en ny invasion. Den förra 2018 ledde till ett stort antal fynd i Skåne och även några i Svalövs kommun. Nu kan vi konstatera att invasionen stannade upp i Småland och medan det finns områden i Svealand där man pratar om tallbit i varje buske så saknas den nästan helt i skånska rapporter. Antagligen har det funnits i överflöd av bär i Mellansverige och tallbitarna har inte behövt röra sig längre. Intressant är ju att jämföra med en annan bärätande invasionsart, sidensvansen, se nedan i artlistan. Just nu är det fortfarande gott om rapporter i norra halva av Götaland så än finns ett litet hopp om tallbit 2022...

För att sätta in rapporterna i ett större sammanhang har uppgifter hämtats från dessa källor:

- Fågelåret – årsbok t o m 2019 Birdlife Sverige
- Fåglar i Skåne årsbok t o m 2019 Skånes Ornitologiska Förening
- Fåglarna i Sverige - antal och förekomst Sveriges Ornitologiska Förening 2012.
- Skånes Fågelatlas 2013 utgiven av Skånes Ornitologiska Förening
- Övervakning av fåglarnas populationsutveckling Årsrapporter 2017 – 2020. M Green m fl.

Intressanta fynd

Spetsbergsgås. Sjunde fyndet av i kommunen var 8 individer på en åker vid Möllarp, Kågeröd. *Anders Ahlberg, Johan Gustafsson.* Arten tycks öka något i Sverige under vintrarna men är fortfarande ovanlig. De gömmer sig gärna i större gåsflockar och kan vara svåra att hitta vilket också var fallet med den här gruppen vid Möllarp.

Bläsgås. Flera rapporter under vinterhalvåret om flockar på olika ställen i kommunen. 150 ex vid Möllarp 24/2 är den största rapporterade samlingen i kommunen, *David Olausson.*

Fjällgås. Ny art för kommunen! 1 ex vid Östra Carlsnäs, Norra Skrävlinge 5/1. *Johan Gustafsson.*

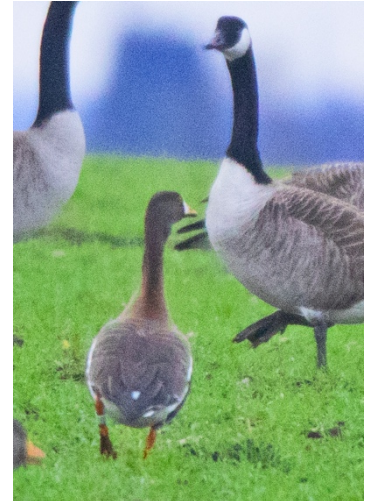
Mindre sångsvan. 5 fynd under året varav tre i mars och två den 17/11 är en ganska typisk fyndbild för arten som mest ses under sträcken. Inga fynd av övervintrande på åkrarna i kommunen.

Sångsvan. Som vanligt många flockar under vintern som betar på åkrar. Största samlingen 215 ex vid Hallsfarm 13/3 samtidigt som det var 105 ex vid Konga, *Johan Gustafsson.*

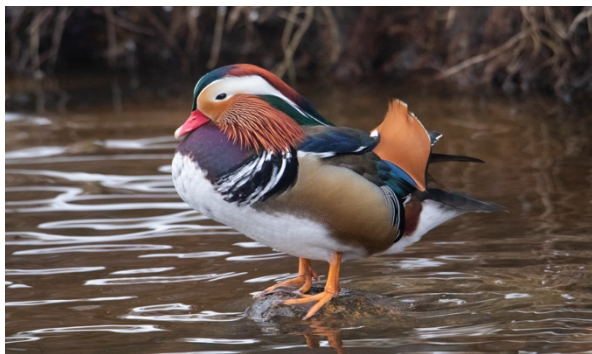
Liksom förra året gjorde ett par försök att häcka vid Bolsingadammen men även i år misslyckades de, *Stig Larsson* m fl.

Två par fanns i Bokholmen under häckningstid men resultatet är okänt, *Johan Gustafsson.*

Ett par ruvade i Garvarehus nära Dragesholm, inte heller här finns något resultat känt, *Johan Gustafsson.*

Svalövs första fjällgås i en flock med betydligt större arter som kanadagås m fl.

Mandarinandens orientaliska utseende gör att den känns främmande hos oss.

Mandarinand. Tredje fyndet i kommunen. En hane 2 - 5/10 Trolleholmssjön. *Karl-Erik Karlsson* m fl. Fyndet lockade många skådare till Trolleholm! Arten fördes förra året upp på C-listan dvs den ses numera som reproducerande i landet även om det fortfarande är en liten population.

Årta. Endast fyra fynd under året och inga häckningskriterier.

Skedand. 24 ex Bulls måse 12/4 är den största samlingen hittills i kommunen. *Johan Gustafsson.* Tyvärr blev ingen kvar för att häcka.

Snatterand. Rapporter om fynd i lämplig biotop under häckningstid finns från bl a Bokholmen och Bulls måse men några ungar har aldrig konstaterats. Det är dock fullt möjligt att ungar gömt sig i vegetationen. Arten har en positiv utveckling i Sverige och det vore kul om vi kunde konstatera häckning under 2022.

Sjöorre. 1 fynd av sträckande flock i Svalöv 13/3. *Tommy Jonsson.* Som vanligt få fynd av denna nattflyttande fågel.

Vaktel. 4 fynd under året varav ett vid Prästafäladen var en riktig långkörare som spelade flitigt även dagtid. Artens nattvanor gör att vi säkert missar ett stort antal i jordbruksmarkerna i kommunen.

- Ett ex spelande söder om Prästafäladen (vid ett tillfälle två ex!) 17/5 – 13/8. *Tommy Jonsson, Stig Larsson* m fl.
- Ett ex Lönnstorp 5/6. *Stig Larsson.*
- Ett ex Bolshus 27/7 *Stig Larsson.*
- Ett ex Härsnäs by 31/7 – 1/8. *Magnus Liljefors.*

Nattskärria. Som vanligt är det Traneröds mosse som står i centrum för fynden med som mest tre spelande 6/6, *Christer Löfqvist.* Intressant i år är dock att det finns några fynd någon kilometer åt väster om mossen vid Höje hall och Adamstorp. Frågan är om detta är samma individer eller rent av att sången hörts så långt en stilla sommarnatt men kanske är det idé att leta efter nya häckplatser på åsen.

- Ett ex spelande KarlPers torp 5/6, *Kent Ivarsson.*
- Ett ex spelande Höje hall 5/6 och 22/6, *Kent Ivarsson*
- Två ex spelande + en hona Adamstorp 22/6, *Kent Ivarsson.*

Mindre strandpipare. Ett par uppehöll sig vid Prästafäladen under vår och försommar och det finns flera tecken på häckning men inte helt säkerställd. *Tommy Jonsson* m fl

Storspov. Fynd som tyder på häckning finns från Rävatofta och Bokholmen. *Mattias Olsson, Johan Gustafsson* m fl.

Mosnäppa. Ett fynd av 2 individer vid Prästafäladen 30/7. *Stig Larsson, Tommy Jonsson, Karl-Erik Karlsson.* 23:e fyndet i kommunen.

Dvärgbeckasin. Två fynd under året är ett normalt år i kommunen. Under 2010-talet var det en topp med många fynd.

- Ett ex Prästafäladen 21/1. *Tommy Jonsson.*
- Ett ex Svenstorp 10/4. *Tommy Jonsson.*

Dvärgmåsa. Ett ex flög tillsammans med skratmåsar norrut över Bulls måse 16/4. *Johan Gustafsson.* Tionde fyndet i kommunen.

Havstrut. Mönstret från de senaste åren upprepades även 2021 med två havstrutar som uppehöll sig vid Trolleholmssjön 11/3 – 28/4 troligen för att plocka grågässens ägg och ungar. *Mattias Olsson* m fl. Dessutom ett fynd 2/12 Torsnäs, *Mattias Olsson.*

En av havstrutarna som patrullerade Trolleholmssjön under våren.

Silltrut. Antalet rapporter fortsätter att öka och 2021 finns det 32 rapporter på AP där man dock måste räkna med att det är en del dubbelrapporter. Tydligt är att det är ett litet antal som rör sig runt i trakterna under vår och försommar men det är svårt att bestämma antalet fynd och individer. Det finns även några få fynd under hösten.

Fisktärna. Fem fynd under året:

- Prästafäladen 24/5, *Anita Ljungberg.*
- 3 ex Prästafäladen 15/7, *Stig Larsson.*
- 2 ex Prästafäladen 18/7, *Tommy Jonsson.*
- 2 ex Prästafäladen 3/8, *Johan Gustafsson.*
- 1 ex Trolleholmssjön 20/10, *David Olausson.* Första oktoberfyndet!

Vit stork. Två fynd under året. Vi får fortsätta vänta på häckning i kommunen...

- 4 ex förbiflygande Kågeröd 1/4, *Mattias Olsson.*
- 1 ex rastande Ask 4/6, *Paul Eric Jönsson.*

Svart stork. Det finns inga fynd i Svalövs kommun på AP men däremot några fynd nära kommungränsen i Bjuvs och Klippans kommuner. Det var ju också flera rapporter förra året och i *Fåglar i Skåne 2020* kan man läsa:

”Rrk bedömer att alla obsar kring Söderåsen utgörs av samma två individer och säkerligen är det ett par som gjort häckningsförsök där i år (och förmodligen även tidigare år).”

Det är ju spännande att följa detta under 2022!

Ägretthäger. Arten fortsätter att öka i Sverige och är ju nu etablerad häckfågel på några få platser. Rrk Skåne bedömde att det var minst 1000 ex som sågs i landskapet 2020 och vid årets sträckräkning vid Falsterbo räknades 245 utsträckande 1/8 – 20/112021. Då vet vi att många individer också stannar i Skåne under vintern. I Svalövs kommun finns ett stort antal rapporter som kan sammanfattas som tolv fynd. Hur många individer som rört sig runt är svårare att avgöra:

- 1 ex Prästafäladen 9 – 14/2, *Tommy Jonsson* m fl.
- 1 ex Ask våtmark 22/2, *Mattias Olsson.*
- 1 ex Prästafäladen 9/3, *Tommy Jonsson.*
- 1 ex Bulls måse 20/4, *Stig Larsson.*
- 1 ex Bulls måse 22/6, *Karl-Erik Karlsson.*
- 3 ex Ask våtmark 16/8, *Eric Torsson, Albin Torsson, Christer Blank*
- 1 ex Trolleholmssjön 5 – 6/10, *Robert Rydbeck, Mattias Olsson.*
- 1 - 2 ex Trolleholmssjön 19- 25/10, *Mattias Olsson* m fl.
- 1 ex Ask våtmark 29/10 - 7/11, *Henrik Ehrenberg, Monica Pedersen, Per Olof Lippe, Anette Duveroth.*
- 1 ex Prästafäladen 9-16/11, *David Olausson, Stig Larsson, Johan Gustafsson.*
- 1 ex Trolleholm 17 - 27/11, *Johan Gustafsson, Mattias Olsson, Karl-Erik Karlsson.*
- 1 ex Gissleberga 29/12, *Johan Gustafsson.* Första fyndet på denna lokal, när sjöarna för en gångs skull är helt frusna blir ån med öppet vatten ett alternativ.

Ägretthäger vid Trolleholm i november

Ängshök. 1 hona 3K+ Torrlösa 3/6, *David Olausson*. 12:e fyndet i kommunen. Dessutom föreligger en rapport om en obestämd ängs-/stäpphök 1K vid Munkagården 2/9, *Magnus Svensson*.

Pärluggla. Ett fynd av ropande hane 21/3 vid Traneröds mosse. *Inger Svensson, Ingrid Evaldsson*. Det var vid Traneröds mosse arten häckade föregående år.

Sparvuggla. Ett ex ropande Traneröd, Konga 20/5, *Anton Samuelsson*.

Jorduggla. 1 ex Albjärshus 31/1, *Thomas Kraft*.

Kattuggla. Flera rapporter om ropande hanar under våren.

Hornuggla. Inte en enda rapport under året!

Kungsfiskare. Minst ett par har häckat framgångsrikt i kommunen i år. Hemlig lokal.

Göktyta i Svenstorp

Göktyta. Det finns gott om ropande hanar under vår och försommar och vi kan nu definitivt konstatera att arten häckar med flera par i kommunen. Några intressanta fynd:

- Upp till 5 ex samtidigt ropande Jakopamark – Bokholmens gård, *Johan Gustafsson* m fl.
- 4 ex ropande Duveke 8/5, *Anders Ahlberg*.
- 2 i par med föda åt ungar m fl häckningskriterier, *Svenstorp, Stig Larsson* m fl.

Nötkråka. Tre fynd under året

- 1 ex Glasbjäret 25/9, *Ola Elleström*.
- 1 ex Stubbaröd 16/11, *Mona Hansson, Lars Mandorf*.
- 1 ex Röstånga 19/12 *Lars Lundquist, Lars-Olof Nilsson, Jonny Johansson*

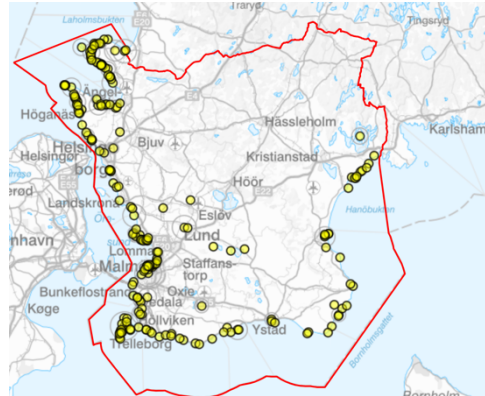
Sidensvans. Det finns bara ett fynd av denna bärätande invasionsart vilket är det sämsta resultatet under hela 2000-talet. Kanske har det funnits så gott om bär norrut att den inte behövt flytta så långt denna vinter. Även om man söker på hela Skåne är det ont om rapporter från hösten- vintern 2021. 15 ex Gillastig 15/2, *Mattias Olsson*.

Tofsmes. 4 ex Traneröds mosse 31/7, *Johan Gustafsson*. 13:e fyndet i kommunen. De flesta fynden är från Traneröds mosse och troligen häckar den här men platsen besöks sällan av skådare annat än för att lyssna på nattskärna.

Denna berglärka är fotograferad vid Morups tånge i Halland där arten är regelbunden under vintern. Kartan till höger visar alla fynd av berglärka i AP under 2000-talet.

Berglärka. 2 ex Gissleberga 5/12, Johan Gustafsson. Andra fyndet i kommunen, det första är från 1979. Arten dras starkt till karga och kala kustområden med låg växtlighet som syns på kartan över fynd i Skåne 2000 – 2021.

Ringtrast. 4 fynd under året, som vanligt är alla från slutet av april inom en vecka.

- 1 hane Stenestad 23/4, *Mona Hansson*.
- 3 ex Dragesholm 26/4, *Paul Eric Jönsson, Karl G Nilsson*.
- 1 hona Gissleberga 26/4, *Johan Gustafsson*.
- 1 hane Svenstorp 28/4, *Johan Gustafsson*.

Rödstrupig piplärka. Ett ex överflygande Svenstorp 14/9, *Johan Gustafsson*. Femte fyndet av denna art som häckar i fjällen och på tundran. Samtliga fynd är från september och oktober.

Snösparv. Tre fynd av denna karismatiska och enligt ryktet välsmakande(!) lilla sparv. På kartan nedan visas fynd från Skåne 2000 – 2021. Om man jämför med kartan för berglärka ovan ser man att också snösparven dras till kusterna i hög grad. Arten är dock mycket vanligare och söker sig till marker med låg växtlighet. Dock vill den ju ha snöfritt för att hitta frön och snörika vintrar är det ofta lättare att hitta barmark vid kusterna. De båda arterna ses därför regelbundet på samma ställen utan att direkt sällskapa. Vinterhämplingen är också ofta i samma miljöer på vintern.

Snösparven är alltid en trevlig bekantskap i vintermörkret. Kartan nedan visar alla fynd under 2000-talet i Skåne.

- 1 ex Abullabo 27/2, *Milton Johansson*.
- 1 ex mellan Källstorp och Lönnstorp 27/10, *Mattias Olsson, Karl-Erik Karlsson, David Olausson*.
- 14 ex vid kommungränsen Södra Möinge 29/12, *Johan Gustafsson*.

